

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5383/2019
08.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиље Градске општине Савски венац, чији је заступник Правобранилаштво Градске општине Савски венац, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Радоњић, адвокат из ..., ради предаје у посед, са којом парницом је спојена парница по противтужби АА из ..., против тужених Градске општине Савски венац, Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду и Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво Града Београда, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2663/18 од 14.03.2019. године, у седници одржаној 08.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2663/18 од 14.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1957/15 од 05.09.2017. године ставом првим изреке, усвојен је захтев туженог АА и утврђено да је стекао право својине одржајем на кп.бр. ..., површине 15,98 ари, уписаној у ЛН бр. ... КО ... са уделом 1/1, што су тужени градска Општина Савски венац и Република Србија дужни да признају и трпе. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог АА у односу на тужени Град Београд. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев тужиље Градске општине Савски венац којим је тражила да се обавезе тужени АА да јој преда у посед кп.бр. ... КО ..., површине 1598 м2. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2663/18 од 14.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване жалбе тужиље Градске општине Савски венац и тужене Републике Србије и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, трећем и делу става четвртог изреке, којим је одлучено о трошковима поступка у односу на тужиљу и тужену Републику Србију. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртог изреке првостепене пресуде у односу на тужени Град Београд и обавезан је тужени АА да туженом Граду

Београду на име трошкова поступка плати 72.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени АА да туженом Граду Београду на име трошкова другостепеног поступка плати 22.500,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбачена је жалба тужене Републике Србије, изјављена против става другог изреке првостепене пресуде, као недозвољена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља Градска општина Савски венац је благовремено изјавила ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 87/18), и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ББ, баба туженог АА, је током 1932. године на земљишту које сада носи ознаке кп.бр. .../... и кп.бр. ... саградила зграду и подигла ограду. Зграда је након њене смрти постала власништво њене ћерке ВВ, мајке туженог АА, која је ту непокретност поклонила свом сину, туженом АА. Наведена зграда изграђена је 1932. године на земљишту које сада носи ознаке кп.бр. .../... и ..., у вези чега је правном претходнику туженог, ББ од стране Општине Града Београда, Одељка за грађевински одбор и контролу зидања издата дозвола за употребу грађевине Г.О.Бр. 9517 од 31.12.1932. године. Зиданье зграде почето је 19.05.1932. године, а завршено 12.12.1932. године. За наведену зграду накнадно је издата грађевинска дозвола од стране Општине Града Београда, Одељка за грађевински одбор и контролу зидања Г.О. Бр. 9485/32 од 11.01.1933. године, чији је саставни део план, који је прегледан од стране Грађевинског одбора, Општине Града Београда Г.О.Бр. 9485 од 23.12.1932. године, а одобрен решењем Суда Општине Града Београда Г.О.Бр.9485 од 11.01.1933. године. Правни претходник туженог, ББ је подигла ограду дужином парцеле која сада носи ознаку ..., ка улици, на основу решења Одељка за грађевински одбор и контролу зидања Г.О.Бр. 8338 од 10.11.1932. године. Претходно је Протоколом одређене регулације и нивелације Катастарског одељења Суда општине варош Београда И Бр. 384 Т.Д.Бр. 12818 од 09.05.1932. године, имање ..., датом регулацијом повећано од Улице ... за приближно 1418 м², док је од ... улице приближно одузето 925 м², а што следи и из Уверења Техничке дирекције, Општине града Београда Т.Д.Бр. 7653 од 24.03.1932. године. Предметно имање са наведеним проширењем тужени АА, односно његови правни претходници користили су као целовито имање. Постоји идентитет земљишта које је некад било обухваћено кп.бр. ... и ... на дан 24.03.1932. године, у погледу којих је ББ издата дозвола за грађење, са садашњим кп.бр. .../... и кп.бр. Из решења Комисије за расправљање самовласних заузећа земљишта у друштвеној својини од 21.05.1963. године, следи да је у поступку по пријави ББ, ради расправљања самовласно заузете кп.бр. ... (сада кп.бр. ...), која се водила као друштвена својина, да је ББ ту парцелу држала од 1920. године, док су њени преци били у поседу исте од 1880. године.

Спорна кп.бр. ... уписана је у ЛН бр. ... КО ..., површине је 15,98 ари, од чега је 3 м² земљиште под делом зграде која се својим претежним делом налази на суседној кп.бр. .../..., док преостали део представља шуму прве класе. Спорна парцела је почев

од формирања земљишних књига (1935. године) била уписана као кп.бр. ... у ЗКУЛ ... КО ... са правом својине у корист Управе Општине Града Београда, затим је решењем Дн бр. 1342/48 од 28.02.1948. године промењен упис и иста уписана као општенародна имовина, а приликом устројавања катастра непокретности за катастарску општину Савски венац уписана је као Друштвена својина Републике Србије, док је као корисник уписана Општина Савски венац, без промена до данас. Кп. бр. .../..., сада кп. бр. .../... је приликом оснивања земљишних књига 1935. године била уписана у ЗКУЛ ... КО ..., а приликом устројавања катастра непокретности за катастарску општину Савски венац уписана је у ЛН бр. ... КО ... у корист туженог АА са уделом од 1/1, без промена до данас.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили, као неоснован захтев тужиле Градске општине Савски венац којим је тражила да се обавезе тужени АА да јој преда у посед спорну кп.бр. ... КО ..., а усвојили противтужбени захтев туженог АА и утврдили да је одржајем стекао право својине на спорној кп.бр. ... КО

Чланом 28. ставом 4. Закона о основама својинскоправних односа („Сл. лист СФРЈ“, бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ“, бр.29/96 и „Сл. лист СРС“, бр.115/2005), прописано је да савестан и законит држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем, протеком 10 година, док је ставом 4. прописано да савестан држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година. Чланом 30. ставом 1. истог закона прописано да време потребно за одржај почиње тећи оног дана када је држалац ступио у државину ствари, завршава се истеком последњег дана времена потребног за одржај док је ставом 2. прописано да се у време потребно за одржај урачунава и време за које су претходници садашњег држаоца држали ствар као савесни и законити држаоци односно као савесни држаоци. Чланом 72. ставом 1. истог закона, прописано је да је државина законита, ако се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења, ставом 2, да је државина савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова, док је ставом 3. истог члана прописано да савесност државине се претпоставља. Чланом 16. Закона о изменама и допунама Закона о основама својинскоправних односа („Сл. лист СРЈ“, бр.29/96 од 26.07.1996. године), брисана је одредба члана 29. којом је било прописано да се одржајем не може стећи право својине на средствима и правима у друштвеној својини.

Имајући у виду напред цитиране одредбе Закона о основама својинскоправних односа и утврђено чињенично стање, према коме је правни претходник туженог АА, ББ, 1932. године изградила зграду, у вези које јој је издата грађевинска и употребна дозвола и ограду на кп. бр. .../... и спорној кп.бр. ..., и да је претходно Протоколом одређене регулације и нивелације Катастарског одељења Суда општине варош Београд И Бр. 384 Т.Д.Бр. 12818 од 09.05.1932. године, имање ББ, датом регулацијом повећано од Улице ... за приближно 1418 м², што представља спорну парцелу, док је од ... улице приближно одузето 925 м², а што произлази и из Уверења Техничке дирекције, Општине града Београда Т.Д.Бр. 7653 од 24.03.1932. године, то следи да се спорна кп.бр. ... од 1932. године налазила у савесној и законитој државини прво ББ, потом њене ћерке, а сада унука, туженог АА и да је тужени АА стекао право својине одржајем на спорној кп.бр. ... у складу са чланом 28. ставом 2. и чланом 30. ставом 1. и 2. Закона о основама својинскоправних односа, с обзиром да је државина туженог АА и

његових правних претходника била савесна и законита и да је тужени АА био у државини спорне парцеле дуже од десет година. Наиме, код утврђеног да су тужени АА и његови правни претходници били у савесној и законитој државини спорне парцеле од 1932. године, да је од формирања земљишних књига 1935. године на спорној парцели било уписано право својине у корист Управе општине Града Београда, а након тога да је иста била друштвена, односно државна својина, то се у овом случају имају применити одредбе Закона о основама својинскоправних односа, а за овај правни основ стицања права својине релевантан је период од ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о основама својинскоправних односа, односно од 26.06.1996. године, с обзиром да је чланом 29. Закона о основама својинскоправних односа до тада било забрањено стицање својне одржајем на непокретности у друштвеној својини. Државина туженог АА и његових правних претходника је савесна и законита, јер је заснована на одлукама надлежних органа, будући да је спорна кп.бр. ... дата правном претходнику туженог АА, ББ у замену за део њене парцеле кп.бр. .../..., сада кп.бр. .../... и на чијем делу је ББ 1932. године изградила део зграде, за коју јој је издата грађевинска и употребна дозвола и коју парцелу је исте године оградилa и од тада користила. За стицање права својине одржајем није довољно да је државина савесна и законита, већ је потребан и одређени протек времена, како би до таквог стицања дошло, па како се ради о савесној и законитој државини и како је од 26.06.1996. године до подношења тужбе 09.11.2010. године протекло више од десет година, то је тужени АА стекао право својине одржајем на спорној парцели. С обзиром на напред изнето правилно су одлучили нижестепени судови када су одбили, као неоснован захтев тужиље Градске општине Савски венац којим је тражила да се обавезе тужени АА да јој преда у посед спорну кп.бр. ... КО ..., а усвојили противтужбени захтев туженог АА и утврдили да је одржајем стекао право својине на спорној кп.бр. ... КО

Стога, нису основани ревизијски наводи којима се указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право и да тужени АА, односно правни претходници туженог АА нису били у савесној и законитој државини предметне парцеле и да стога тужени АА није могао да стекне право својине одржајем.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић